

SINTEZA

la proiectul de lege privind topografiile produselor semiconductoare (număr unic 511/AGEPI/2025)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Apărării nr. 11/836 din 01.07.2025		Comunică despre lipsa obiecțiilor.	
Ministerul Finanțelor nr. 09/2-03/304/1010 din 04.07.2025		Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului indicat.	
Ministerul Sănătății nr. 24/2083 din 04.07.2025	1	1. Art. 5 alin. (6) lit. d), textul „pct. 8” se substituie cu textul „alin. 8”.	Se acceptă parțial La art. 5 alin. (6) lit. d), textul ”pct. 8 din lege” se exclude.
	2	2. Art. 16 alin. (3) lit. a) de redactat cu următorul cuprins: a) „în cazul survenirii unei urgențe de sănătate publică – Ministerul Sănătății poate sesiza instanța competentă, în condițiile prezentei legi”, dat fiind faptul că conform prevederilor Legii ocrotirii sănătății nr. 411/1995 și Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății nr. 148/2021, Ministerul Sănătății nu deține competențe de acordare a licențelor, fiind atribuită o obligație ce contravine actelor normative precitate.	Conform art. 16 alin. (2) și (3) lit. a) din proiect, autoritățile menționate, inclusiv Ministerul Sănătății, depun o cerere de acordare a licenței obligatorii de exploatare în interes public la Curtea de Apel Chișinău. Corespunzător, Ministerul Sănătății nu deține competențe de acordare a licențelor, aceasta fiind competența instanței de judecată, conform mecanismului reglementat prin proiectul supus avizării (spre ex: art. 15, 16 alin. (1)).
	3	3. De completat art. 47 cu alineatul (4), cu următorul cuprins: „(4) În vederea stabilirii prejudiciului material sau moral, instanța de judecată poate dispune efectuarea unei expertize judiciare, la cererea părții interesate sau din oficiu, dacă acest lucru este necesar pentru cuantificarea exactă a despăgubirilor. În cazul prejudiciilor morale, cuantumul despăgubirilor se va determina ținând cont de gravitatea încălcării, consecințele asupra persoanei vătămate, durata suferinței și contextul faptei”. Introducerea acestei prevederi va asigura o practică judiciară unitară și va contribui la creșterea previzibilității deciziilor instanței.	Nu se acceptă Capitolul V ”Asigurarea respectării drepturilor” din proiectul legii conține normele necesare asigurării transpunerii Directivei 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, iar aceasta nu conține asemenea prevederi. Normele capitolului V se regăsesc și în alte legi speciale în domeniul proprietății intelectuale (spre ex: Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor, Legea nr. 25/2024 privind mărcile), care asigură

		transpunerea actului UE conform aceluiași format. Totodată, instanța de judecată este în măsură să aplice norme procedurale, prevăzute de alte acte normative cu caracter general.
4	<p>4. Art. 62 alin. (2), de redactat cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Comisia de contestații a AGEPI soluționează, în termen de 30 de zile de la data înregistrării, litigiile privind:</p> <p>a) contestarea deciziilor emise de subdiviziunile AGEPI în procesul de examinare a cererilor;</p> <p>b) retragerea cererii de înregistrare a topografiei sau renunțarea la certificatul de înregistrare;</p> <p>c) respingerea cererii de înregistrare sau suspendarea examinării acesteia;</p> <p>d) divizarea cererii de înregistrare a topografiei;</p> <p>e) repunerea în termen sau repunerea în alte drepturi legate de înregistrare.”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de contestații în domeniul proprietății intelectuale și procedura de examinare a contestațiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2009 stabilește statutul juridic, competența, drepturile și obligațiile, modul de organizare și funcționare ale Comisiei de contestații a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, care este organul cu drept de soluționare pe cale extrajudiciară a litigiilor din domeniul proprietății intelectuale. Astfel, conform pct. 31, Comisia de contestații examinează cererile în termen de 3 luni de la data considerării ca fiind depuse. Necesitatea acestui termen este determinată de complexitatea procedurilor realizate, implicarea altor persoane interesate, decât solicitantul/titularul topografiei produsului semiconductor, precum și de necesitatea asigurării drepturilor părților de a-și prezenta pozițiile argumentate privind motivele invocate în contestație.</p>
5	<p>5. Art. 62 alin. (3), de redactat cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Hotărârile Comisiei de contestații a AGEPI pot fi atacate în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la comunicare, conform Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.”</p> <p>Termenul de soluționare de 30 de zile asigură celeritatea procedurii și protejează interesele solicitanților. Introducerea dreptului de atac al deciziilor Comisiei într-o instanță de contencios administrativ corespunde principiilor procesului echitabil și asigură controlul judecătoresc asupra actelor administrative.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.</p> <p>Conform prevederilor art. 191 alin. (1) din Cod ”cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătorii soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ”.</p> <p>Potrivit hotărârii nr. 257/25 din 02.11.2021, referitor la modificarea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 555/25 din 27.11.2018, începând cu 01.01.2022,</p>

		<p>sediile Judecătoriai Chișinău se specializează după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sediul Central – în materie de insolvență și lichidare; - sediul Buiucani - în materie penală și în materie contravențională; - sediul Centru – în materie civilă; - sediul Ciocana - în materie ce ține de activitatea judecătorului de instrucție; - sediul Râșcani - în materie de contencios administrativ și în materie contravențională. <p>Astfel, pentru a asigura claritatea acțiunilor care urmează a fi realizate în acest sens, considerăm oportună menținerea redacției actuale a normelor din proiect.</p>
	<p>6</p> <p>Totodată, la momentul actual Legea nr. 655/1999 privind protecția topografiilor circuitelor integrate reglementează protecția juridică a topografiilor circuitelor integrate, raporturile patrimoniale și cele personale nepatrimoniale apărute în procesul creării și exploatării lor, iar autorul menționează în Nota de fundamentare că Legea nr. 665/1999 prezintă o serie de deficiențe care impun elaborarea unei noi legi moderne și funcționale.</p> <p>Astfel nu este clar, odată cu adoptarea legii noi, Legea nr. 655/1999 rămâne în vigoare sau se abrogă, aspect ce urmează a fi clarificat.</p>	<p>Art. 63 alin. (2) din proiectul legii stabilește expres faptul că la data intrării în vigoare a legii se abrogă Legea nr. 655/1999 privind protecția topografiilor circuitelor integrate.</p>
<p>Cancelaria de Stat nr. 30-69-7275 din 04.07.2025</p>	<p>7</p> <p>Proiectul urmează a fi revizuit prin prisma Legii nr.140/2025 pentru modificarea unor acte normative (migrarea autorităților administrative centrale), care vizează raționalizarea structurii sistemului administrației publice, prin transferul unor autorități administrative centrale în subordinea ministerelor și stabilește pentru Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare – AGEPI) statutul de autoritate administrativă în subordinea Ministerului Justiției.</p> <p>Subsecvent, se va ține cont de prevederile art.XI din Legea citată, care prevede, <i>inter alia</i> modificări ale Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, stabilind competența de elaborare a politicilor</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Reieșind din faptul că art. 7 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 114/2014 privind Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 140/20025, conține referința expresă privind atribuțiile AGEPI pe segmentul elaborării propunerilor referitoare la cadrul normativ în domeniile ce îi revin în competență, precum și luând în considerare faptul că autoritățile administrative în subordinea ministerelor urmează să asigure implementarea politicilor publice ale Guvernului, art. 4 alin. (2) din proiect va avea următorul cuprins:</p>

	<p>publice ale Guvernului în exclusivitate ministerelor.</p> <p>Adițional, relevăm că autoritățile administrative în subordinea ministerelor, conform modificărilor operate la art.14 din aceeași Lege, urmează să asigure implementarea politicilor publice ale Guvernului.</p> <p>Prin urmare, art.4 din proiect, va fi corelat cu prevederile Legii nr.140/2025, în vigoare din 1 ianuarie 2025 cu indicarea atribuțiilor AGEPI de a participa la elaborarea și prezentarea către Ministerul Justiției a propunerilor referitoare la cadrul normativ în domeniul topografiilor produselor semiconductoare.</p>	<p>”(2) În conformitate cu prezenta lege, AGEPI are următoarele atribuții:</p> <p>a) participă la elaborarea și asigurarea implementării politicii statului în domeniul protecției topografiilor produselor semiconductoare;</p> <p>b) elaborează și aprobă instrucțiuni, formulare-tip, ordine, perfectează documente și materiale necesare aplicării prezentei legi;</p> <p>c) recepționează și examinează cererile de înregistrare a topografiilor produselor semiconductoare, înregistrează și eliberează, în numele statului, certificate de înregistrare a topografiilor produselor semiconductoare, publică date oficiale în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală (în continuare – <i>BOPD</i>);</p> <p>d) asigură realizarea și mentenanța bazei de date informative în domeniu;</p> <p>e) ține Registrul național al topografiilor produselor semiconductoare în conformitate cu legislația privind registrele;</p> <p>f) înregistrează contractele de cesiune, de licență și de gaj privind drepturile asupra topografiilor produselor semiconductoare;</p> <p>g) reprezintă Republica Moldova în Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale, în alte organizații internaționale și regionale pentru protecția proprietății intelectuale, întreține cu ele relații de cooperare în domeniu.”</p>
8	<p>În același sens, art.29 alin.(2) din proiect, urmează a fi corelat cu modificările operate în Legea nr.114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, prin Legea nr.140/2025, care la Art. XIII, la pct.4, a stabilit aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de Contestații de către Ministerul Justiției.</p>	<p>Se acceptă</p>
9	<p>La art.53 alin.(1) lit.b) se va substitui sintagma „director general” cu „director”, pentru corelare cu prevederile art.15 alin.(5) din Legea nr.98/2012 și modificările operate în Legea nr.114/2014.</p>	<p>Se acceptă</p>

10	<p>În contextul eficientizării administrației publice centrale, la art.6 alin.(8) din proiect, recomandăm examinarea oportunității de atribuire conducerii AGEPI a competenței de aprobare a Regulamentului privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Precizăm că Regulamentul privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu este aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1609/2003. Acest act normativ reglementează raporturile ce țin de crearea, protecția juridică, remunerarea autorilor obiectelor de proprietate intelectuală de serviciu și utilizarea obiectelor de proprietate intelectuală create de către salariații din sectorul privat sau public, precum și de către funcționarii publici sau militari, ori finanțate de la bugetul de stat, în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu sau în cadrul exercitării unei sarcini concrete date în scris de angajator. În temeiul celor expuse, reieșind din caracterul raporturilor juridice pe care le reglementează, a efectelor juridice pe care le determină, precum și subiecții de drept vizați, considerăm oportună menținerea actului normativ existent și a faptului aprobării acestuia prin hotărâre de Guvern.</p>
11	<p>Concomitent, potrivit art.12 alin.(9) din proiect, condițiile de perfectare, de depunere și de examinare a cererilor de înregistrare a contractelor de transmitere a drepturilor asupra topografiilor produselor semiconductoare se stabilesc într-un regulament <i>aprobat de Guvern</i>. Astfel, evocăm necesitatea revizuirii propunerii respective, prin prisma modernizării și optimizării procesului decizional și reducerea sarcinilor administrative în cadrul Guvernului. Recomandarea este valabilă și pentru art.29 alin.(2) din proiect, care prevede că regulamentul Comisiei de contestații <i>se aprobă de Guvern</i>.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Conform prevederilor art. 12 alin. (4) din proiect, orice transmitere a drepturilor referitor la o topografie înregistrată produce efecte pentru terți din data publicării în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală (BOPI) a mențiunii transmițerii înscrise la AGEPI, iar conform celor din alin. (8) înregistrarea la AGEPI a contractelor de transmitere a drepturilor asupra topografiilor produselor semiconductoare se înscrie în registrele naționale ale contractelor de licență sau de cesiune referitoare la obiectele de proprietate industrială.</p> <p>Regulamentul privind înregistrarea contractelor de cesiune, licență, gaj și franchising referitoare la obiectele de proprietate industrială este aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 612/2011. Acest act normativ se referă la toate obiectele de proprietate industrială și stabilește condițiile de depunere a cererii de înregistrare a contractului de cesiune, licență, gaj sau</p>

		franchising privind obiectele de proprietate industrială, normele aplicate documentelor ce urmează a fi anexate la cerere, examinarea cererii și a documentelor anexate, procedurile de înregistrare a contractelor, de înregistrare a modificărilor contractelor, de radiere a informației privind înregistrarea contractelor, datele publicate, precum și normele ce reglementează activitățile conexe procedurilor nominalizate mai sus, cum ar fi înscrierea datelor privind înregistrarea contractelor în registrele naționale în domeniul proprietății intelectuale, eliberarea adeverințelor. În temeiul celor expuse, reieșind din caracterul raporturilor juridice pe care le reglementează, a efectelor juridice pe care le determină, precum și subiecții de drept vizați, considerăm oportună menținerea actului normativ existent și a faptului aprobării acestuia prin hotărâre de Guvern.
	12	Subsidiar, art.61 alin.(2) din proiect, se va revizui pentru conformitate cu prevederile art.15 alin.(4) din Legea nr.98/2012.
		Se acceptă Art. 61 alin. (2) din proiect va avea următorul cuprins: ”(2) Acțiunile pentru care se percepe taxă, metodologia de calculare a tarifelor și cuantumul acestora se stabilesc de Guvern.”
Ministerul Mediului nr. 13-05/1912 din 08.07.2025		Comunică susținerea acestuia fără obiecții și propuneri.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 2025PLP-1862 din 08.07.2025	13	Comunică faptul că nu au obiecții de ordin conceptual. Totodată, sugerează includerea în nota de fundamentare a proiectului de lege a unor clarificări referitoare la procedura de selecție prevăzută la art. 16 alin. (5). În acest sens, propun următoarele: 1) Precizarea actului prin care va fi specificată procedura mecanismului de selectare a entității capabile să asigure producerea topografiei protejate conform necesităților existente, în conformitate cu art. 16 alin (5). 2) Indicarea unui termen pentru definirea și adoptarea procedurii de selecție, cu specificarea dacă aceasta trebuie desfășurată înainte de apariția unei situații de
		Se acceptă Nota de fundamentare a fost completată.

	<p>urgență națională sau de circumstanțe de extremă urgență — pentru a permite ministerului de resort identificarea, din timp, a unei entități capabile să asigure producerea topografiei protejate — sau dacă procedura urmează să fie inițiată imediat după apariția unei astfel de situații, în vederea depunerii cererii de acordare a licenței obligatorii de exploatare în interes public.</p>	
<p>Centrul de Armonizare a Legislației nr. 31/02-126-7375 din 08.07.2025</p>	<p>II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE</p> <p>1. Directiva 87/54/CEE își propune să ofere un sistem clar și armonizat în toate țările Uniunii Europene pentru protecția juridică a topografiilor ale produselor din materiale semiconductoare.</p> <p><i>a) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Directivei 87/54/CEE</i></p> <p>În ceea ce privește transpunerea Directivei 87/54/CEE, menționăm că, proiectul național asigură transpunerea actului UE, conform celor descrise <i>infra</i>.</p> <p>Art. 3 din proiectul de lege definește termenul de „exploatare comercială”, „produs semiconductor” și „topografie a unui produs semiconductor” în conformitate cu noțiunile corespondente din art. 1 din Directiva 87/54/CEE, iar dispozițiile generale privind protecția topografiilor produselor semiconductoare prevăzute de art. 1, art. 2, alin. (1), art. 5, alin. (1) și (3) și art. 8, alin. (4) din proiectul de lege, sunt în acord cu cerințele de protecție stabilite în art. 2 și 8 din actul UE.</p>	
	<p>14 Art. 6, alin. (1) - (7) din proiectul de lege reglementează aspecte legate de dreptul de protecție asupra unui produs semiconductor în conformitate cu dispozițiile art. 3 (1) - (5) din Directiva 87/54/CEE. Totodată, se constată că art. 6 (1) din proiectul de lege, care identifică beneficiarii protecției, extinde aplicabilitatea acesteia și asupra membrilor Organizației Mondiale a Comerțului (în continuare – OMC) în vederea realizării obligației prevăzute de Decizia 94/824/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994 privind extinderea protecției juridice a topografiilor produselor din materiale semiconductoare asupra persoanelor din țările membre ale Organizației Mondiale a Comerțului. Cu referire la aceasta, menționăm că deși toate cele 27 de state membre ale Uniunii Europene</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Art. 6 alin. (1) din proiect va avea următorul cuprins:</p> <p>”(1) Pot beneficia de protecția unei topografii a unui produs semiconductor, în condițiile prezentei legi:</p> <p>a) persoanele fizice rezidente sau care au reședința obișnuită în Republica Moldova sau într-un stat membru al Uniunii Europene ori al Organizației Mondiale a Comerțului;</p> <p>b) societățile comerciale sau alte persoane juridice care desfășoară o activitate industrială sau comercială efectivă și reală pe teritoriul Republicii Moldova, sau într-un stat membru al</p>

<p>sunt și membre ale OMC, se recomandă identificarea separată a categoriei „stat membru” în calitate de beneficiar prin prevederile lit. a) și b) din alin. (1) al art. 6 din proiectul de lege pentru a asigura interpretarea exactă a cerinței art. 3 (3) din directivă. Aceeași completare urmează a fi realizată și pentru art. 6 (6) din proiectul național în contextul art. 3 (4) din actul UE, în vederea asigurării aplicabilității acesteia și în calitate de stat membru la UE, intrarea în vigoare urmând a fi condiționată de momentul propriu-zis al aderării la Uniunea Europeană, potrivit pct. 27 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018.</p>	<p>Uniunii Europene ori al Organizației Mondiale a Comerțului.”</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Art. 6 alin. (6) din proiect va avea următorul cuprins:</p> <p>”(6) Dacă dreptul exclusiv asupra unei topografii nu este deținut de niciuna dintre persoanele menționate la alin. (2) lit. a)-c), acesta poate fi acordat persoanelor menționate la alin. (1), care:</p> <p>a) încep o primă exploatare comercială a unei topografii, în Republica Moldova, ce nu a mai făcut obiectul niciunei exploatare comerciale oriunde în lume; și</p> <p>b) au primit din partea unei persoane în drept să dispună de topografie, autorizația exclusivă de a exploata comercial această topografie pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>c) încep o primă exploatare comercială a unei topografii într-un stat membru al Uniunii Europene, ce nu a mai făcut obiectul niciunei exploatare comerciale oriunde în lume; și</p> <p>d) au primit din partea unei persoane în drept să dispună de topografie, autorizația exclusivă de a exploata comercial această topografie pe teritoriul Uniunii Europene.”</p> <p>Art. 63 alin. (1) și (2) vor avea următorul cuprins:</p> <p>”(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.6 alin.(6) lit.c) și d), precum și a art.10 lit.b) care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>(2) La data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană art. 6</p>
--	--

		alin. (6) lit. a) și b), precum și art. 10 lit.a) se abrogă.”
	Prevederile art. 5, alin. (5), art. 12, alin. (1), (5), art. 20, alin. (1), lit. i), art. 28, alin. (1), art. 33, alin. (1), art. 54, alin. (3) și art. 61, alin. (1) din proiectul de lege privind topografiile produselor semiconductoare transpun cerințele art. 4 din Directiva 87/54/CEE, iar prevederile art. 5 și 7 din actul UE privind drepturile exclusive fac obiect al transpunerii prin art. 8, alin. (1) - (4), art. 9, alin. (1) - (4) și art. 10 din proiectul de lege.	
	Art. 6 din Directiva 87/54/CEE interzice explicit statelor membre să introducă licențe obligatorii automate, impuse prin simpla trecere a timpului sau efect al legii, obligație respectată și de proiectul național, prin transpunerea exclusivă a cerințelor privind drepturile exclusive asupra topografiei produsului semiconductor prevăzute de directivă.	
	Prin art. 8, alin. (5) din proiectul de lege se transpune cerința art. 9 din actul UE care prevede marcarea produselor semiconductoare fabricate pe baza topografiilor protejate, iar prevederile art. 10 (1) și (2) din actul UE sunt transpuse prin art. 1, alin. (1) și art. 2, alin. (2) din proiect.	
	<i>b) Prevederi ale actului UE non-aplicabile</i> Proiectul național nu a preluat unele dispoziții din Directiva 87/54/CEE în măsura în care acestea stabilesc: obligații pe seama instituțiilor UE, în caz, Comisia Europeană – art. 1 (2); prevederi opționale – art. 3 (6) – (8), unde directiva lasă la discreția statelor opțiunea de a negocia și încheia cu state terțe atât acorduri sau înțelegeri, cât și convenții multilaterale privind protecția juridică a topografiilor produselor din materiale semiconductoare; dar și prevederi finale și tranzitorii – art. 10 (3) și art. 11 - 12.	
	2. Directiva 2004/48/CE are drept scop asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, prin instituirea unui set minim de măsuri, proceduri și mijloace de reparare care să permită respectarea efectivă în materie civilă a drepturilor de proprietate intelectuală în întreaga Uniune. <i>a) Măsuri naționale de transpunere existente a Directivei 2004/48/CE</i>	

	<p>Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Directivei 2004/48/CE în legislația națională, se constată că actul UE prenotat a constituit anterior obiect al transpunerii prin: <i>Legea nr. 50/2008</i> privind protecția invențiilor, <i>Legea nr. 230/2022</i> privind dreptul de autor și drepturile conexe, <i>Legea nr. 25/2024</i> privind mărcile, <i>Legea nr. 66/2008</i> privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, <i>Legea nr. 161/2007</i> privind protecția desenelor și modelelor industriale, <i>Legea nr. 39/2008</i> privind protecția soiurilor de plante, <i>Codul de procedură civilă al RM nr. 225/2003</i>, <i>Codul Contravențional al RM nr. 218/2008</i> și <i>Codul Penal al RM nr. 985/2002</i>.</p>	
	<p><i>b) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Directivei 2004/48/CE</i></p> <p>În ceea ce privește transpunerea Directivei 2004/48/CE, se constată că, proiectul național, prin Capitolul V „Asigurarea respectării drepturilor” asigură transpunerea actului UE, conform constatărilor analizei de compatibilitate de mai jos.</p> <p>Prin art. 37 (2) - (3) și art. 38 (1) - (2) din proiectul național se asigură transpunerea dispozițiilor generale ale actului UE din art. 3 - 4, care prevăd obligația generală de a stabili măsuri, proceduri și mijloace de reparație necesare pentru a asigura respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, dar și persoanele îndreptățite să solicite aplicarea acestor măsuri.</p> <p>Prevederile art. 41 (1) - (2) din proiectul național privind prezentarea și asigurarea probelor în cadrul acțiunii privind încălcarea drepturilor sunt conforme cerințelor art. 6 din directivă, iar măsurile de conservare a dovezilor și măsurile provizorii și asigurătorii prevăzute la art. 7 și art. 9 din actul UE sunt transpuse corespunzător în art. 40 și 43 din proiect. Totodată, art. 42 din proiectul național, care prevede dreptul la informare și art. 44 din proiect, care prevede măsurile corective, sunt în acord cu dispozițiile art. 8 și 10 ale Directivei 2004/48/CE.</p> <p>Art. 45 – 48 din proiectul național privind asigurarea executării hotărârilor</p>	

		<p>judecătorești, despăgubirile și măsurile de publicitate a acestor hotărâri, asigură transpunerea art. 11 - 13 și art. 15 din Directiva 2004/48/CE.</p>	
		<p><i>c) Prevederi ale Directivei 2004/48/CE non-aplicabile</i></p> <p>Proiectul național nu a preluat unele dispoziții din Directiva 2004/48/CE în măsura în care acestea: au un caracter de recomandare/prevederi opționale (art. 16, directiva lasă la discreția statelor membre de a aplica și alte sancțiuni corespunzătoare în cazul încălcării unor drepturi de proprietate intelectuală și art. 17, directiva încurajează elaborarea, de către asociațiile sau organizațiile de întreprinderi sau profesionale, a unor coduri de conduită la nivel comunitar, destinate să contribuie la respectarea drepturilor de proprietate intelectuală); nu pot viza domeniul topografiilor produselor din materiale semiconductoare (art. 4, lit. (c), art. 5, art. 6 (1) ultima teză, art. 9 (1), lit. (a) ultima teză); sunt obligații pe seama instituțiilor și statelor UE care nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea la UE (în speță: art. 19 privind schimbul de informații între statele membre și între statele membre și Comisie, dar și desemnarea unor corespondenți naționali responsabili cu toate problemele privind aplicarea măsurilor prevăzute de prezenta directivă); dispoziții finale și tranzitorii (art. 20 - 22).</p> <p>Cu referire la celelalte prevederi ale proiectului de lege dat, se constată că acestea nu au ca scop transpunerea directă a unor prevederi ale legislației UE și par să nu afecteze gradul de compatibilitate a dispozițiilor armonizate.</p>	
		<p>III. Concluzii</p> <p>Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura revizuirea proiectului prin prisma obiectivelor și propunerilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate.</p>	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	15	<p>Potrivit art. 16 alin. (3) lit. e) din proiect, „Cererea de acordare a licenței obligatorii de exploatare în interes public se</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile art. 16 alin. (3) lit. e) ”în cazul utilizării publice <i>în scopuri</i></p>

nr. 17-2090
din 16.07.2025

<p>depune de către <i>ministerul care asigură realizarea politicii publice în domeniul de activitate de care este responsabil</i>, după cum urmează: [...] e) în cazul utilizării publice în scopuri <i>necomerciale</i> – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”.</p> <p>Conform pct. 6 subpct. 12) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017, Ministerul Justiției realizează funcțiile stabilite în Regulament în domeniul <i>organizațiilor necomerciale</i>.</p> <p>Totodată, potrivit pct. 6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2021, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nu realizează politici publice în domeniul necomercial.</p> <p>Potrivit art. 9 alin. (1) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, „Ministerele sunt organe centrale de specialitate ale statului care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate care le sunt încredințate”.</p> <p>Prin urmare, în cazul utilizării publice în scopuri necomerciale, cererea de acordare a licenței obligatorii de exploatare în interes public urmează a fi depusă la Ministerul Justiției, în calitate de autoritate publică responsabilă de realizarea politicii publice în domeniul organizațiilor necomerciale.</p> <p>De asemenea, nota de fundamentare a proiectului nu oferă nicio justificare pentru desemnarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării ca autoritate competentă în cazul utilizării publice în scopuri necomerciale. La pct. 3 „Obiectivele urmărite și soluțiile propuse” nu se regăsește niciun raționament care să fundamenteze această alegere.</p> <p>Astfel, sintagma „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării” urmează a fi înlocuită cu sintagma „Ministerul Justiției”, în concordanță cu domeniile de competență stabilite prin hotărârile Guvernului privind organizarea și funcționarea autorităților publice respective.</p>	<p><i>necomerciale</i>” vizează situația necesității utilizării unei topografii pentru a presta o funcție/serviciu public, fără scop de profit comercial. Astfel, dacă lit. a) – d) din același alineat vizează anume situații excepționale: urgență de sănătate publică, criză sanitară, securitate publică, etc., situația menționată la lit. e) nu cere existența unei urgențe. Ea acoperă utilizările publice necomerciale „de rutină”, unde statul are nevoie de topografie pentru a furniza servicii de interes public (spre ex: există necesitatea ca universitățile de stat să folosească o topografie a produsului semiconductor pentru proiecte de cercetare sau instruire a studenților, fără scop comercial sau necesitatea guvernului de a implementa o anumită topografie într-o rețea publică de comunicații electronice pentru administrație, fără a le comercializa pe piață).</p> <p>Corespunzător, situația descrisă la lit. e) este descrisă prin următoarele particularități esențiale:</p> <ul style="list-style-type: none">- utilizarea de către stat sau în numele său, pentru realizarea unei funcții publice;- scop necomercial – nu este urmărit profitul, ci furnizarea de servicii publice (educație, sănătate, infrastructură, mediu etc.).- necesitate de acces la tehnologie – când statul nu poate negocia sau nu obține licența voluntară. <p>Astfel, lit. e) nu ține de ”organizațiile necomerciale”, respectiv nu este relevantă substituirea sintagmei „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării” cu sintagma „Ministerul Justiției”.</p>
--	--

	<p>16 Suplimentar, la dispozițiile tranzitorii urmează a fi reglementată situația cererilor aflate în curs de examinare la data intrării în vigoare a noii legi.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Reieșind din faptul că până la moment nu a fost depusă nici o cerere de solicitare a înregistrării unei topografii, în temeiul Legii nr. 655/1999 privind protecția topografiilor circuitelor integrate, respectiv nu este relevantă includerea în proiectul legii a normelor de acest tip.</p>
<p>Grupul de Lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător nr. 38-78-7860 din 21.07.2025</p>	<p>Decizia Grupului de lucru în privința proiectului de act normativ și notei de fundamentare:</p> <p>Se susține proiectul de act normativ și nota de fundamentare cu obiecții și recomandări.</p>	
	<p>17 Evaluarea proiectului de act normativ Concluzia: Proiectul conține unele prevederi discordante cu principiile de reglementare ale activității de întreprinzător. Comentarii, recomandări: La art.4 alin. (2) lit. a) sunt prevăzute în mod ambiguu atribuțiile AGEPI. Cu toate că AGEPI nu este în esență autoritate cu funcții de reglementare și punerea în aplicare a legii în cauză se atribuie Guvernului (prin regulamentele pe care urmează să le aprobe), totuși se prevede că AGEPI „aprobă instrucțiuni, formulare-tip și alte acte de procedură necesare aplicării prezentei legi”. Dacă instrucțiunile și formularele sunt documente de ordin tehnic, care de obicei nu prevăd alte norme decât cele care deja se regăsesc în cadrul normativ național, atunci este neclar ce presupun „acte de procedură necesare aplicării legii”. Cel puțin o astfel de categorie de „acte” nu se prevede în Codul administrativ și nici în Legea nr.100/2017. Pentru a nu crea interpretări ambigue și situații în care AGEPI efectiv își depășește atribuțiile, este important de a revizui norma în cauză și utiliza terminologia corespunzătoare sau a exclude cuvintele „și alte acte de procedură”.</p>	<p>Se aprobă</p> <p>Art. 4 alin. (2) din proiect va avea următorul cuprins:</p> <p>”(2) În conformitate cu prezenta lege, AGEPI are următoarele atribuții:</p> <p>a) participă la elaborarea și asigurarea implementării politicii statului în domeniul protecției topografiilor produselor semiconductoare;</p> <p>b) elaborează și aprobă instrucțiuni, formulare-tip, ordine, perfectează documente și materiale necesare aplicării prezentei legi;</p> <p>c) recepționează și examinează cererile de înregistrare a topografiilor produselor semiconductoare, înregistrează și eliberează, în numele statului, certificate de înregistrare a topografiilor produselor semiconductoare, publică date oficiale în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală (în continuare – <i>BOPD</i>);</p> <p>d) asigură realizarea și mentenanța bazei de date informative în domeniu;</p> <p>e) ține Registrul național al topografiilor produselor semiconductoare în conformitate cu legislația privind registrele;</p>

		<p>f) înregistrează contractele de cesiune, de licență și de gaj privind drepturile asupra topografiilor produselor semiconductoare;</p> <p>g) reprezintă Republica Moldova în Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale, în alte organizații internaționale și regionale pentru protecția proprietății intelectuale, întreține cu ele relații de cooperare în domeniu.”</p>
<p>18</p>	<p>La art.6 se prevede că pe lângă persoanele fizice, „pot beneficia de protecție societățile comerciale sau alte persoane juridice care desfășoară o activitate industrială sau comercială efectivă și reală”. Cu toate că formularea este preluată întocmai din Directivă, atenționăm că aceasta necesită clarificări, odată ce ridică o serie de semne de întrebare. În special nu este clar ce ar presupune activitate industrială sau comercială efectivă și reală, cel puțin după care indicii se califică că o astfel de activitate este efectivă și reală. Totodată, nu este clar care este spectrul de activități calificate ca și „industriale”, spre deosebire de cele „comerciale”, pentru identificarea cărora poate fi utilizată Legea cu privire la comerțul interior.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Sintagma menționată este utilizată curent în actele normative în domeniul protecției proprietății intelectuale, fiind menționată expres în art. 3 al Convenției de la Paris pentru protecția proprietății industriale, încheiată la 20 martie 1883. Aceasta extinde protecția la entități care nu sunt neapărat naționale, dar au o legătură economică reală cu un stat membru. Scopul sintagmei este prevenirea abuzului de drept – adică persoane juridice fără activitate reală, care ar încerca să beneficieze artificial de protecție. În acest sens, în baza informațiilor despre persoana juridică respectivă se poate verifica dacă activitatea este reală: existența personalului, cifrei de afaceri, contractelor, infrastructurii. Totodată, nu se cere o activitate „majoră”, ci doar o legătură reală și substanțială cu economia țării. Corespunzător, nu va fi considerată ”efectivă și reală” o companie înregistrată doar cu adresă juridică, dar fără activitate, angajați sau infrastructură ori o companie de tip „paravan” creată doar pentru a revendica drepturi de proprietate intelectuală.</p> <p>Cu referire la ”<i>activități industriale</i>”, precizăm că acestea se referă la procese de producție sau transformare a bunurilor materiale și tehnologiilor, iar ”<i>activitățile comerciale</i>” – la punerea în circulație și valorificarea economică a produselor sau serviciilor, fără a fi obligatoriu producător. Convenția de la Paris folosește sintagma „industrială sau comercială” tocmai pentru a acoperi</p>

		<p>întregul spectru de activitate economică legată de exploatarea și circulația invențiilor, mărcilor, desenelor sau topografiilor. Ambele noțiuni trebuie menționate pentru că, în lipsa uneia, ar exista riscul ca anumite entități economice să nu beneficieze de protecția proprietății industriale, deși au o activitate reală și efectivă.</p> <p>Totodată, pentru o mai bună corelare a terminologiei în domeniu, cuvântul "reală" se substituie cu cuvântul "funcțională", conform formulei utilizate în Legea nr. 25/2024 privind mărcile, recent adoptată.</p>
19	<p>La art.16, în privința licenței obligatorii de exploatare a unei topografii în interes public. Nu se respectă principiul previzibilității aplicării normei, odată ce nu este tocmai clar când instanța poate acorda licența obligatorie. Prevederile propuse în normă stabilesc în linii foarte generale că aceasta se acordă „în cazuri determinate de situații de urgență națională sau de circumstanțe de extremă urgență”. Ori nu doar că nu este clar care este diferența între situații de urgență și circumstanțe de extremă urgență, dar totodată nu este clar când acestea survin cu certitudine. În acest sens este important de utilizat o conexiune clară cu Legea nr.212/2004 nu doar în sens terminologic dar și procedural. Astfel, ar fi mult mai clar dacă s-ar prevedea că o licență obligatorie poate fi solicitată (și acordată de instanță) în cazul în care se declară „stare de urgență” conform Legii nr.212/2004 în sănătate publică, apărare națională, agricultură etc. în contextul stării de urgență declarate cu scopul depășirii stării de urgență în cauză.</p> <p>În același timp, considerăm că este obligatoriu de a clarifica în proiect ce presupune temeiul – „utilizarea în scopuri necomerciale” chiar dacă tratatele (ex. Acordul TRIPS) nu aduc mai mult claritate în acest sens. Acest temei este expus destul de vag, atinge principiul previzibilității aplicării legii și fără clarificări suplimentare sunt posibile interpretări abuzive. În primul rând însăși termenul „necomerciale” necesită a fi precizat în contextul dat, să se concretizeze dacă e vorba despre învățământ, cercetări științifice sau altele. Însă cel mai important,</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Mecanismul licențelor obligatorii în cazul topografiilor produselor semiconductoare este analogic celui instituit prin Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor, conform principiilor generale specificate de Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală, încheiat la Marrakech la 15 aprilie 1994 (Acordul TRIP).</p> <p>Art. 16 alin. (1) enumeră situațiile de interes public, care impun statul să acceseze, prin intermediul autorităților de resort menționate la alin. (3), soluții protejate prin drepturi de proprietate intelectuală, pentru a remedia probleme majore și stringente. În acest sens, se evidențiază mai multe categorii de situații încadrate în spectrul de „interes public”:</p> <p><i>situații determinate de urgență națională</i> – grave, de amploare, care afectează sănătatea publică, apărarea, agricultura sau mediul la nivel național (spre ex: <i>secetă națională</i> - se impune folosirea unor senzori de sol sau sisteme de irigație inteligente (bazate pe topografii protejate), <i>poluare industrială la scară mare</i> - statul trebuie să doteze rețeaua de monitorizare a aerului cu senzori electronici protejați);</p> <p><i>„circumstanțe de extremă urgență”</i> - sunt situații imediat amenințătoare, cu riscuri de pierderi de vieți omenești sau daune ireversibile asupra</p>

<p>acest temei nu se încadrează în șirul logic de temeuri dar și ca expunere nici nu poate fi perceput ca și temei ca atare. Adică, dacă situația de urgență sau practica neconcurențială pot fi prezentate ca evenimente care declanșează șirul de acțiuni pentru a demonstra necesitatea obținerii unei licențe obligatorii, atunci în cazul „utilizării în scopuri necomerciale” (în interes public) se expune doar modalitatea de utilizare și nicidecum evenimentul sau fapta în baza căreia poate fi invocată necesitatea obținerii licenței. Cu atât mai mult că în cazul mării majorități a temeiurilor indicate în interes public, presupunem că la fel licențele vor fi utilizate cu scop necomercial. Cu alte cuvinte, dacă în cazurile de situații de urgență, sau situații anticoncurențiale licența se acordă cu scopul de a depăși aceste situații, atunci în cazul de „utilizare în scopuri necomerciale” nu este clar nici scopul, ce urmează să fie depășit și care este obiectivul solicitantului și nici temeiul de facto, adică ce situație trebuie să fie atestată ca să poată fi solicitată și obținută licența obligatorie. În acest sens sunt necesare completări și clarificările de rigoare în proiect.</p>	<p>mediului/agriculturii (de ex.: <i>invazie bruscă de lăcuste sau contaminare toxică a culturilor</i> - guvernul trebuie să pună instant la dispoziție fermierilor sisteme electronice de monitorizare);</p> <p>„<i>utilizării publice în scopuri necomerciale</i>”- vizează situația necesității utilizării unei topografii pentru a presta o funcție/serviciu public, fără scop de profit comercial. Astfel, dacă lit. a) – d) din art. 16 alin. (3) vizează anume situații excepționale: urgență de sănătate publică, criză sanitară, securitate publică, etc., situația menționată la lit. e) nu cere existența unei urgențe. Ea acoperă utilizările publice necomerciale „de rutină”, unde statul are nevoie de topografie pentru a furniza servicii de interes public (spre ex: există necesitatea ca universitățile de stat să folosească o topografie a produsului semiconductor pentru proiecte de cercetare sau instruire a studenților, fără scop comercial sau necesitatea guvernului de a implementa o anumită topografie într-o rețea publică de comunicații electronice pentru administrație, fără a le comercializa pe piață).</p>
<p align="center">Evaluarea notei de fundamentare (analizei impactului de reglementare)</p> <p><i>Concluzia:</i> Nota de fundamentare conține suficiente informații pentru a stabili oportunitatea intervenției propuse din perspectiva procesului de armonizare, cu toate că nu conține toată informația și analiza necesară, astfel corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p align="center"><i>Comentarii, recomandări: -</i></p>	<p align="center">Se ia act</p>

Directoare generală adjuncă

Natalia MOGOL